

Jaarstukken 2015

januari 2016

(versie: 2a.100316)

Inhoudsopgave

1	WOORD VAN DE DIRECTIE	6
2	ALGEMEEN	8
2.1	INLEIDING	8
2.2	MISSIE VOLKSKREDIETBANK	8
2.3	DEELNEMENDE GEMEENTEN / BESTUUR	9
2.4	DIENSTVERLENING	9
2.5	LIDMAATSCHAPPEN	10
2.6	KWALITEITSZORG	10
2.7	HUISVESTING EN BEREIKBAARHEID	10
2.8	PERSONEEL	11
3	EVALUATIE BELEIDSPLAN	12
3.1	INLEIDING	12
3.1.1	Opmerking vooraf	12
3.1.2	Opbouw evaluatie	12
3.2	VISIE ALS KADER	12
3.2.1	Visie ISHV: blijvende resultaten door integraal maatwerk	12
3.2.2	Een brede doelgroep	13
3.2.3	Vraaggerichte dienstverlening en maatwerk	13
3.2.4	Een integrale aanpak	13
3.2.5	Eigen verantwoordelijkheid cliënt	13
3.3	DOELSTELLINGEN EN RESULTATEN	14
3.3.1	Inleidende opmerking	14
3.3.2	Voorkomen van schulden	14
3.3.3	Duurzame resultaten	16
3.3.4	Bevorderen participatie	16
3.3.5	Vergroten succes andere beleidsterreinen	17
3.3.6	Voorkomen van maatschappelijke kosten	18
3.4	MANAGEMENTINFORMATIE	19
3.5	SAMENVATTING RESULTATEN	20
3.6	VOORUITBLIK 2016	20
4	PARAGRAFEN	21
4.1	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	21
4.1.1	Kengetallen	22
4.2	ONDERHOUD KAPITAAL GOEDEREN	22
4.3	BEDRIJFSVOERING	22
4.4	VERBONDEN PARTIJEN	23
4.5	TREASURY / FINANCIERING	23
4.5.1	Risicobeheer	23
4.5.2	Kasbeheer	24

5	BALANS PER 31 DECEMBER 2015	27
6	EXPLOITATIEREKENING 2015.....	29
6.1	ANALYSE VAN DE EXPLOITATIEREKENING.....	30
7	KASSTROOMOVERZICHT	33
8	TOELICHTING OP DE BALANS EN DE EXPLOITATIEREKENING.....	34
8.1	WAARDERINGSGRONDSLAGEN.....	34
8.2	TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015	35
8.3	TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING 2015	40
9	VASTSTELLEN JAARSTUKKEN 2015.....	43
10	OVERIGE GEGEVENS.....	44
10.1	EXPLOITATIESALDOVERWERKING EN SALDOVERDELING.....	44
10.2	BTW COMPENSATIE	44
10.3	OVERZICHT GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN 2015	45
10.4	WNT-VERANTWOORDING 2015 VOLKSKREDIETBANK NOORD-OOST GRONINGEN	46
11	CONTROLEVERKLARING	49
12	STATISTISCHE GEGEVENS	55

Jaarverslag 2015

1

Woord van de directie

Het jaar 2015 is in vele opzichten een jaar geweest waarin de VKB op haar gebruikelijke manier de dienstverlening heeft verleend. Toch waren er ook opvallende zaken. Veel besproken in 2015 was de cliëntenstop voor beschermingsbewind. Andere zaken die ik in dit voorwoord wil aanhalen zijn:

- Dichter bij de cliënt;
- Cliëntenstop beschermingsbewind;
- Toenemende aanvragen Schuldregeling;
- Personele problematiek;
- Gedragsveranderingen.

Dichter bij de cliënt

Ondanks dat er ook dit jaar weer vele nieuwe aanmeldingen zijn geweest, weten we uit onderzoek dat de gemiddelde cliënt zich pas vaak drie tot vier jaar na het ontstaan van schulden meldt bij de schuldhulpverlening. De gemiddelde schuldenlast waarmee cliënten zich aanmeldden bedroeg in 2015 € 35.755,- per huishouden. Het ligt voor de hand dat indien men zich eerder zou melden, de schulden lager zouden zijn en de problemen beter zouden zijn op te lossen. Daarom blijven we samen met de ketenpartners proberen om de cliënt eerder te bereiken. Zo zijn we met ISD Noordoost een project gestart voor cliënten die een achterstand van meerdere maanden hebben in het betalen van de zorgpremie en hierdoor maandelijks een boete moeten betalen (via de zogenaamde bronheffing). Op verzoek van ISD Noordoost benaderen we deze cliënten om hun financiële situatie te bespreken met als doel tot structurele oplossingen te komen.

Cliëntenstop beschermingsbewind

De Volkskredietbank voert sinds 2006 beschermingsbewind uit. Het aantal cliënten is daarbij enorm gegroeid van enkele cliënten in 2006 tot 498 in 2015. In de afgelopen jaren is veelvuldig de vraag aan de orde geweest of dit een gewenste ontwikkeling is. Om meerdere redenen is er besloten een tijdelijke opnamestop in te voeren voor 2015 en 2016. De reden hiervoor is dat beschermingsbewind geen wettelijke taak is van de gemeente. Daar waar de vraag naar beschermingsbewind door de markt kan worden opgepakt, dient de overheid zich op de achtergrond te houden. Daarnaast was de kwaliteit van de uitvoering niet meer te garanderen indien het aantal dossiers bij de VKB nog verder zou groeien. Ervaren en gekwalificeerd personeel is voor beschermingsbewind vrijwel niet te vinden omdat er landelijk sprake is van een groei in beschermingsbewind. Tot slot behandelt de VKB overwegend ingewikkelde en bewerkelijke (schulden)bewinddossiers. Deze dossiers zijn niet kostendekkend en verdere groei heeft dus ook financiële consequenties voor gemeenten.

Toenemende aanvragen Schuldregeling

Een cliënt meldt zich bij de VKB veelal omdat er schulden zijn. Het oplossen van schulden is niet voor iedereen haalbaar of nog niet haalbaar. Hier kunnen gedragsmatige redenen aan ten grondslag liggen of technische/juridische. Toch is er een groei in het aantal aanvragen voor een schuldregeling. Dit zijn naast de cliënten die zich bij de VKB gemeld hebben ook cliënten die onder beschermingsbewind staan bij een extern kantoor en waarbij de bewindvoerder een schuldregeling aanvraagt. In het afgelopen jaar is er ruim 7% groei in het aantal aanvragen voor een schuldregeling. Er zijn dit jaar 463 aanvragen gedaan. Bij een positief verloop van een schuldregeling is de cliënt na 3 jaar schuldenvrij.

Personele problematiek

De VKB heeft het afgelopen jaar een hoog ziekteverzuim. Daarbij valt op dat langdurig en niet of moeilijk te beïnvloeden verzuim het grootste aandeel heeft. Naast het persoonlijke leed voor de individuele medewerker, betekende dit voor de overige medewerkers een verzwaring van de werkzaamheden.

Gedragsverandering

Het oplossen van schulden gaat niet zonder slag of stoot. Wanneer de oorzaak van schulden ligt in het gedrag, dan leert de ervaring dat het oplossen van schulden niet gemakkelijk is. Het veranderen van gedrag is een moeizaam proces. De medewerkers van de VKB zijn opgeleid om cliënten hierin te begeleiden.

Uit een interview met één van onze cliënten het volgende citaat:

“In het begin was de VKB één en al frustratie. Ze waren mijn grootste vijand en ik had het gevoel dat niemand me leuk vond. Ik kreeg vaak nee te horen en dacht ‘jullie gunnen mij niets’ wat mij boos maakte. Halverwege het traject bij de VKB kwam het besef en de acceptatie dat niet alles meer mogelijk was. Ik begon te begrijpen waarom mijn consulent soms nee verkocht en geen geld over wilde maken. Na een paar jaren had ik zelf door wanneer iets wel of niet mogelijk was. Dus als ik graag wat leuks wilde doen en ik had geen spaarsaldo, wist ik dat ik niet hoefde te bellen”.

Naast dat het een langdurig en zwaar proces is, is het ook geweldig als het dan slaagt!

We zijn trots op wat we met ons personeel, cliënten en samenwerkingspartners in 2015 hebben bereikt en zien 2016 met vertrouwen tegemoet.

Annelies Kleve
Directeur

2

Algemeen

2.1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2015. Op grond van artikel 7 van de Financiële Verordening ex art. 212 van de Gemeentewet dient het Dagelijks Bestuur verantwoording af te leggen over de uitvoering van de begroting en het financiële (meerjaren)plan.

2.2 Missie Volkskredietbank

In artikel 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de missie van de Volkskredietbank expliciet benoemd.

De bank is een kredietbank als bedoeld in artikel 5 Wck en heeft geen winstoogmerk. De regeling wordt getroffen ten bate van een zo doelmatig mogelijke uitvoering van de volgende belangen:

- a. het verlenen van hulp om te komen tot een financieel stabiele situatie bij burgers die in financiële moeilijkheden verkeren of dreigen te raken;
- b. het op zakelijke en sociaal verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan sociale kredieten;
- c. het voorkomen van maatschappelijk minder gewenste vormen van financiële dienstverlening.

Hiervoor worden de volgende vormen van dienstverlening ingezet:

- Het geven van voorlichting, cursussen/workshops en trainingen aan personen en instellingen;
- Het verzorgen van intakegesprekken;
- Het oplossen van crisissituaties;
- Het verstrekken van sociale kredieten en herfinancieringen aan cliënten die elders niet voor een krediet in aanmerking komen;
- Het voeren van inkomensbeheer teneinde het geldelijk evenwicht te doen hervinden;
- Het treffen van 100%-betalingsregelingen met voorkomende partijen voor cliënten;
- Het behartigen van de financiële belangen van personen die daar vanwege hun lichamelijke of psychische toestand of vanwege sociale omstandigheden niet zelf toe in staat zijn.
- Het volledig oplossen van schuldensituaties door schuldbemiddeling (maandelijks aflossingscapaciteit verdelen over de schuldeisers);
- Het door een schuldsanering volledig oplossen van schuldensituaties door het verstrekken van een saneringskrediet;
- Het beschikbaar stellen van een bankpas met rekening voor cliënten die geen gebruik kunnen maken van een reguliere bankpas.

2.3 Deelnemende gemeenten / bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling is samengesteld door vertegenwoordigers uit de colleges van burgemeesters en wethouders van de aangesloten gemeenten. Het bestuur wordt gevormd door (peildatum: januari 2016):

Bestuursfunctie	Naam bestuurder	Gemeente
Voorzitter	Dhr. B. Boon	Oldambt
Vice-voorzitter	Mw. S. Herkströter	Eemsmond
Lid DB	Dhr. B. Wierenga	Veendam
Overige leden:	Dhr. W. 't Mannetje	Bellingwedde
	Dhr. M. Joostens	Delfzijl
	Dhr. B. Schollema	Loppersum
	Mw. A. Usmany	Appingedam
	Dhr. H. Hemmes	Pekela

De eerst genoemde drie leden vormen het Dagelijks Bestuur. De 8 wethouders vormen gezamenlijk het Algemeen Bestuur.

De dagelijkse leiding over de organisatie ligt bij de directeur. De directeur is tevens ambtelijk secretaris van het bestuur.

De omvang van het verzorgingsgebied beloopt circa 151.000 inwoners (peildatum: januari 2016).

2.4 Dienstverlening

Aan de basis van de dienstverlening liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

- de doelstelling zoals verwoord in artikel 3 van de gemeenschappelijke regeling;
- de gedragscodes sociale kredietverlening, budgetbeheer en schuldregeling van de NVVK.

De volgende producten/diensten vormen het basispakket van de Volkskredietbank:

- Intake en diagnose ten behoeve van producten uit het basispakket en in het kader van preventie (inclusief adviesgesprekken en crisisinterventies);
- Budgetcoaching;
- Budgetbeheer;
- Schuldregeling;
- Wsnp-verklaring;
- Kredietverlening zonder borgstelling;
- Beschermingsbewind.

De volgende producten/diensten kunnen onderdeel uitmaken van het aanvullend pakket en/of kunnen worden ingezet voor individuele inkoop:

- Cursus en training;
- Kredietverlening met borgstelling.

2.5 Lidmaatschappen

NVVK

De VKB is lid van de Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren (NVVK). De vereniging behartigt de belangen van de leden op landelijk niveau bij de rijksoverheid, maatschappelijke organisaties en instellingen. Verder ondersteunt het verenigingsbureau van de NVVK alle leden op gebied van wet-, regelgeving, beleid en documenten.

Het doel is te komen tot een goede en uniforme afstemming in aanpak en methode van schuldhulpverlening en kredietverstrekking. De Volkskredietbank is in deze vereniging vertegenwoordigd door deelname als bestuurslid in het landelijk bestuur door de directeur en aan de commissies/werkgroepen Juridische Zaken, Audit, en Stabilisatie.

BKR

De VKB is lid van Bureau Krediet Registratie (BKR) in Tiel. Potentiële kredietnemers worden getoetst bij deze instelling. Mede op grond van de hieruit verkregen informatie wordt beoordeeld of kredietverstrekking verantwoord is. Alle verstrekte kredieten worden gemeld bij het bureau. Ook betalingsachterstanden of onregelmatigheden worden kenbaar gemaakt. Indien alle verplichtingen conform de overeenkomst zijn nagekomen wordt de cliënt weer afgemeld.

Door gebruik te maken van dit bureau wordt getracht kredietverlening op een zo verantwoord mogelijke wijze te laten plaatsvinden.

2.6 Kwaliteitszorg

Evenals in voorgaande jaren is ook in het jaar 2015 gewerkt aan kwaliteitszorg. De VKB heeft zich in 2013 als een van de eersten laten auditeren door de NVVK. Tijdens deze audit is getoetst op correcte uitvoering van de Gedragscodes en modules van de NVVK. De certificering is geldig tot november 2016.

Integrale schuldhulpverlening

Naast de vele samenwerkingen met onder andere de ISD's, Humanitas, AMW, Novo en Limor is het afgelopen jaar veel tijd gestoken in de voorbereiding op de wijkteams. Zowel op bestuurlijk als op uitvoeringsniveau zijn er veel overleg momenten geweest. Binnen de acht gemeenten wordt de verantwoordelijkheid van de zorgtaken op verschillende wijze vormgegeven waardoor ook de VKB op verschillende wijze een aandeel levert.

2.7 Huisvesting en bereikbaarheid

De Volkskredietbank Noord-Oost Groningen is gevestigd aan de Stationsweg 2 in Appingedam.

De openingstijden voor de klant zijn:

- Ochtenden van 8:30 tot 12:30 uur;
- Middagen van 13:30 tot 16:00 uur.

Daarnaast zijn de consulenten voor de klant elke ochtend van 8:30 tot 10:30 uur telefonisch bereikbaar.

Gelet op de uitgestrektheid van het werkgebied worden er spreekuren gehouden in de gemeenten: Pekela, Eemsum, Veendam en Oldambt.

2.8 Personeel

Het onderstaande overzicht toont de personeelsbezetting:

Personeelsbezetting	31-12-2015		31-12-2014	
	persoon	fte	persoon	fte
Management	6	5,7	6	5,8
Bedrijfsbureau en staf	5	3,2	5	3,3
Financiële administratie / Kredietverstrekking	3	2,4	3	2,4
Preventie	2	1,4	2	1,4
Beschermingsbewind	11	9,1	11	9,7
Assistenten / Receptie	5	4,2	7	6,1
Budgetbeheer	14	11,6	0	0,0
Budgetbeheer team DEAL	0	0,0	8	6,6
Budgetbeheer team Oldambt	0	0,0	6	4,8
Budgetbeheer team VPB	0	0,0	6	4,9
Frontoffice	6	4,8	0	0,0
Schuldregeling	8	6,8	6	5,6
Totaal	60	49,2	60	50,6

Het onderstaande overzicht toont het ziekteverzuim:

Ziekteverzuim	2015	2014
Verzuimduur	19,7	10,4
Verzuimpercentage	8,8	5,8
Verzuimfrequentie	1,4	1,8

Het verzuimpercentage in 2015 bedroeg 8,8. Dit percentage geeft aan welk deel van de arbeidscapaciteit in 2015 wegens verzuim verloren is gegaan. Het verzuimpercentage is 3,0% hoger in vergelijking met 2014. De verzuimduur bedroeg in 2015 19,7 dagen. Gemiddeld meldden medewerkers zich 1,4 keer ziek in 2015.

3

Evaluatie beleidsplan

3.1 Inleiding

Op basis van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is in juni/juli 2012 door de diverse gemeenteraden van de aan de VKB deelnemende gemeenten het beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening 2012-2015 vastgesteld. In dat beleidsplan is de visie van de gemeenten op het terrein van schuldhulpverlening neergelegd.

Het bestuur van de VKB is belast met de uitvoering van dit beleidsplan. In het beleidsplan is afgesproken dat jaarlijks middels een jaarverslag verantwoording wordt afgelegd over de uitvoering van de integrale schuldhulpverlening (ISHV). In het beleidsplan zijn doelen en gewenste resultaten opgenomen. Deze zijn bepalend voor de uitvoering van de ISHV door de Volkskredietbank.

3.1.1 Opmerking vooraf

In dit hoofdstuk worden de via de VKB behaalde resultaten over de in het beleidsplan vastgelegde doelstellingen weergegeven. Gemeenten behalen ook middels ander beleid en via andere uitvoeringsorganisaties of ketenpartners resultaten op die doelstellingen. Op die resultaten heeft de VKB echter geen zicht. De in paragraaf 3.3 genoemde resultaten betreffen dus enkel de resultaten voor zover de VKB deze in beeld heeft.

Voor een totaalbeeld van de realisatie van bovengenoemde doelstellingen moeten ook de resultaten van de andere door de gemeente geregisseerde partijen in het sociaal domein in ogenschouw worden genomen.

3.1.2 Opbouw evaluatie

Deze evaluatie is als volgt opgebouwd. In paragraaf 3.2 zijn als kader kort de visie van de gemeenten op integrale schuldhulpverlening en de uitgangspunten daarbij beschreven. In paragraaf 3.3 komen de doelstellingen uit het beleidsplan aan bod. Per doelstelling is het streefcijfer uit het beleidsplan weergegeven en zijn de werkelijk bereikte resultaten opgenomen.

3.2 Visie als kader

De in het beleidsplan opgenomen doelstellingen en gewenste resultaten zijn gebaseerd op de visie op ISHV. Deze visie en de daaraan ten grondslag liggende uitgangspunten wordt hieronder als kader kort weergegeven.

3.2.1 Visie ISHV: blijvende resultaten door integraal maatwerk

Aan de manier waarop ISHV aan inwoners wordt aangeboden ligt de volgende visie ten grondslag:

Schulden mogen geen belemmering vormen voor participatie. Alle inwoners¹ met (dreigende) financiële problemen kunnen een beroep doen op schuldhulpverlening. Het vergroten van de financiële zelfredzaamheid staat daarbij centraal. Er is begeleiding bij het vinden van een oplossing voor of het beheersbaar maken van de schulden. Er wordt maatwerk geboden en er worden blijvende resultaten behaald. Er is aandacht voor de oorzaken van de financiële problemen en mogelijke belemmeringen voor een oplossing. De gemeente voert de regie op het proces en de cliënt is zelf verantwoordelijk voor het slagen van een traject.

¹ Natuurlijke personen vanaf 18 jaar. Preventieactiviteiten (adviesgesprekken, voorlichting, workshops, trainingen, cursussen e.d.) kunnen ook worden ingezet ten bate van doelgroepen onder de 18 jaar.

In bovenstaande visie ligt een viertal uitgangspunten besloten. In de volgende paragrafen worden deze uitgangspunten kort toegelicht.

3.2.2 Een brede doelgroep

De toegang tot schuldhulpverlening staat in principe open voor iedere inwoner vanaf 18 jaar¹ met (dreigende) financiële problemen in de privésituatie. Voorkomen moet worden dat financiële problemen groter worden of zich ontwikkelen tot problematische schulden doordat de toegang tot SHV beperkt is. Vanwege de belemmering voor participatie wordt de instroom in principe niet beperkt. Er wordt dus geen inkomensgrens gehanteerd en van de mogelijkheid tot uitsluiting bij recidive en (uitkerings)fraude / bestuurlijke boete wordt niet onverkort gebruik gemaakt. Deze brede doelgroep ligt volledig in lijn met het uitgangspunt van de Wgs dat schuldhulpverlening breed toegankelijk dient te zijn.

3.2.3 Vraaggerichte dienstverlening en maatwerk

Bij de intake wordt de (voorlopige) hulpvraag van een cliënt in onderling overleg vastgesteld. De vraag en wensen van de cliënt zijn hierbij medebepalend, de cliënt is immers probleem-eigenaar. In overleg wordt dus gekeken welke dienstverlening / welk product het beste past bij de hulpvraag van de cliënt. Hierbij wordt vooral gekeken naar welke dienstverlening het beste bijdraagt aan de participatie van cliënt en aan het voorkomen van maatschappelijke kosten.

De vorm, intensiteit en omvang van de dienstverlening worden afgestemd op de hulpvraag en situatie van de cliënt. Dit is maatwerk en de Volkskredietbank zal dus niet automatisch alle mogelijke producten inzetten. Het credo hierbij is: *lichte vormen van dienstverlening waar het kan, intensieve trajecten waar nodig*. De intensiteit hangt af van wat de cliënt zelf kan (zo nodig met behulp van zijn sociale netwerk).

3.2.4 Een integrale aanpak

Binnen de VKB wordt er niet alleen gewerkt aan het oplossen of hanteerbaar maken van het schuldenprobleem, maar er is tevens aandacht voor de achtergronden c.q. oorzaak van de schulden en eventuele belemmeringen voor het oplossen ervan. Als bijvoorbeeld de schulden zijn ontstaan door een verslaving en die is nog steeds aanwezig, dan is de kans van slagen van een volledig schuldregelingstraject zeer klein. Er zal daarom eerst gewerkt moeten worden aan de verslavingsproblematiek en hiervoor wordt de cliënt dan doorverwezen naar Verslavingszorg Noord Nederland. Zo nodig zal de schuldhulpverlening zich in de tussentijdse periode richten op het niet verder laten verslechteren van de maatschappelijke positie van de cliënt (inzet DFD).

Een integrale aanpak is daarnaast een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en de ketenpartners zoals AMW, Lentis, Novo, VNN, Limor, Humanitas al dan niet in OGGz-verband. Daarbij kan de Volkskredietbank worden gezien als een belangrijke vindplaats en signalerende instantie voor probleemgezinnen. In een dergelijke situatie wordt de cliënt/het gezin door de VKB aangemeld bij de openbare zorgnetwerken (OGGz) en of doorverwezen naar de betreffende ketenpartner. Verder zijn tussen diverse ketenpartners (op regionaal niveau) afspraken gemaakt om de onderlinge werkprocessen op elkaar af te stemmen. Gemeenten stimuleren dergelijke afspraken en waar nodig initiëren en faciliteren zij nieuwe samenwerkingsafspraken.

3.2.5 Eigen verantwoordelijkheid cliënt

Schuldhulpverlening is niet vrijblijvend. Op basis van de Wgs heeft de cliënt een wettelijke inlichtingen- en medewerkingsplicht. De cliënt is eindverantwoordelijk voor het slagen van een schuldhulpverleningstraject. Het succes hangt voor een groot deel af van de motivatie

(intentie), eigen inzet, vaardigheden en sociale netwerk van de cliënt. Wanneer een cliënt zijn verplichtingen niet nakomt of niet meewerkt in een traject, kan besloten worden om een traject te weigeren dan wel te beëindigen. Wanneer blijkt dat een cliënt niet in staat is om de eigen verantwoordelijkheid volledig te nemen, wordt het traject daar zo mogelijk op afgestemd c.q. aangepast.

3.3 Doelstellingen en resultaten

De in het beleidsplan beschreven werkwijze van ISHV heeft de volgende doelstellingen:

1. Voorkomen van schulden;
2. Duurzame resultaten;
3. Bevorderen participatie;
4. Vergroten succes andere beleidsterreinen;
5. Voorkomen van maatschappelijke kosten.

In de volgende paragrafen worden de gewenste en behaalde resultaten van de VKB weergegeven.

3.3.1 Inleidende opmerking

Zoals opgemerkt in de inleiding van dit hoofdstuk (zie paragraaf 3.1), betreffen onderstaande resultaten enkel de resultaten die de VKB in beeld heeft.

3.3.2 Voorkomen van schulden

Aandacht voor preventie en nazorg verkleint de kans dat grotere of nieuwe schulden en daarmee samenhangende maatschappelijke problemen (opnieuw) ontstaan.

Streefcijfer 2015:

Het aantal deelnemers aan preventieve activiteiten neemt in 2015 toe met 50 procent ten opzichte van 2011.

Resultaat 2015:

Het aantal deelnemers aan de reguliere preventie-activiteiten zijn in onderstaand schema weergegeven:

Preventie-activiteit	Deelnemers 2011	Deelnemers 2015
Lespakket "Kostdat?!?"	513	135
Workshop "Geld speelt een rol"	288	216
(jongeren)sprekuren	0	40
Individuele adviesgesprekken	131	163
Budgetcoaching		25
Gastlessen Noorderpoort entreëln		40
Cursussen GOB Fivelingo/ISD mobiliteit		30
Gastlessen mentoren kans050		20
WinklerPrins ouder/kind voorlichtingen		60
Projecten Preventie & Vroegsignalering		20

Week v/h geld theater IIn Noorderpoort		80
Preventie-aanbod cl. na afgewezen krediet		25
Workshop(s) tienermoeders?		10
Jimmy's/andere voorlichtingen woensdagmiddag		5
Stagemarkt Hanze		25
Infomarkt gezondheidscentrum Delfzijl		25
Ketenoverleg jonge moeders		25
Totaal	932	944

Lespakket VMBO

In 2014 heeft de VKB door het Nibud en de Hogeschool Utrecht een lespakket voor VMBO-leerlingen laten ontwikkelen. Deze onderwijsmodule geeft leerlingen in vijf lessen een reëel beeld van hun financiële toekomst. Doel van het pakket is leerlingen op jonge leeftijd inzicht bieden in hun financiën en de gevolgen van het hebben van schulden. Alles om te voorkomen dat ze zich op een later moment moeten aanmelden voor schuldhulpverlening.

In 2014 is het lespakket binnen het werkgebied van de VKB gratis beschikbaar gesteld aan 2 scholen. Daarbij is afgesproken dat de onderwijsinstellingen zelf voor hergebruik van het lespakket zorgdragen. Er vanuit gaande dat de scholen zich aan deze toezegging houden en dat er per school 150 leerlingen worden bereikt (gemiddeld 25 leerlingen per groep en 6 klassen per school), zijn met het lespakket binnen het werkgebied naar schatting 300 leerlingen bereikt.

Voor organisatie buiten het werkgebied is het lespakket digitaal beschikbaar tegen een beperkte vergoeding. In 2015 waren er 6 organisaties van buiten het werkgebied die het lespakket hebben aangeschaft. Dit betrof 2 onderwijsinstellingen, 2 gemeenten, een sociale diensten en een kredietbank). Hoeveel personen buiten het werkgebied hiermee zijn bereikt, is niet bekend. Deze aantallen zijn bij de bepaling van het totaalresultaat niet meegeteld.

Werkgeversproject

Verder heeft de VKB in 2015 ook het werkgeversproject uitgevoerd waarbij schuldhulpverlening als secundaire arbeidsvoorwaarde wordt aangeboden bij werknemers die schulden hebben. Doel is vroegtijdig ingrijpen om grotere schuldenproblematiek te voorkomen en tevens uitval door bijvoorbeeld ziekte of fraude te voorkomen. In 2015 zijn via dit project slechts 2 werknemers bedient. Gebleken is dat zonder permanente aandacht voor de werkgevers middels een accountmanager dit product uit beeld raakt. Het aanbod brengen wij voor het voetlicht zowel op website als daar waar mogelijk.

De VKB heeft in 2015 extra ingezet om in een vroeg stadium financiële problemen te signaleren en hulp te bieden. Dit is zowel in groepsverband als op klantniveau gedaan en in samenwerking met ketenpartners. Een voorbeeld hiervan is een financiële scan die momenteel als test door preventiemedewerkers van de VKB tijdens een intake voor een bijstandsuitkering wordt gedaan. De voorlopige resultaten hiervan zijn positief. Deze mogelijkheden wil de VKB graag in het gehele werkgebied benutten.

Totaal

Binnen het werkgebied en bij benadering zijn middels alle bovengenoemde preventie-activiteiten in totaal dus **1.246** personen bereikt (944 + 300 + 2). Op basis van deze aantallen is er sprake van een stijging van 34% ten opzichte van 2011. Dit is op zich een mooie stijging, zij het dat de doelstelling nog ambitieuzer was.

Conclusie:

De doelstelling van een toename van 50% is daarmee niet gehaald.

3.3.3 Duurzame resultaten

Een investering in integrale schuldhulpverlening waarbij wordt gewerkt aan het vergroten van de financiële zelfredzaamheid levert een langdurig resultaat en verkleint de kans op recidive.

Streefcijfer 2015:

Het gemiddelde recidivepercentage over 2015 blijft gelijk aan 2011 (7,66%) dan wel neemt maximaal toe tot 10%.

Resultaat 2015:

Het recidivecijfers budgetbeheer in 2015 is in onderstaande tabel weergegeven.

Recidive BBR	Aantal			Percentage		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Gemiddeld	150	137	125	7,9	6,3	5,9

Uit de tabel blijkt dat het gemiddelde recidivepercentage over 2015 op 5,9% ligt. Daarmee is het gedaald ten opzichte van 2011 (7,7%) en het percentage ligt daarmee ruim onder de norm.

Conclusie:

De doelstelling van maximaal 15% recidive is daarmee ruim gehaald.

3.3.4 Bevorderen participatie

Het vergroten van de financiële zelfredzaamheid en het oplossen of beheersbaar maken van de schulden zorgen ervoor dat de financiële situatie geen belemmering meer vormt voor een burger om actief deel te nemen aan de samenleving.

Streefcijfer 2015:

Het aantal dossiers dat is gestabiliseerd en waarvoor betalingsregelingen of een schuldregeling is opgestart, neemt in 2015 toe met 9 procent ten opzichte van 2011.

Resultaat 2015:

In onderstaande tabel is het aantal dossiers weergegeven dat is gestabiliseerd en waarbij betalingsregelingen of een schuldregeling (minnelijk of wettelijk) is opgestart. Voor wat betreft de betalingsregelingen binnen budgetbeheer is op basis van een a-selecte steekproef een beeld verkregen.

Voorziening t.a.v. schulden	2011	2015
Betalingsregelingen in BBR	25%	60%
Dossiers met SR en/of Wsnp	16%	23%

Op basis van deze aantallen is er ten opzichte van 2011 sprake van een forse stijging (140%) in het aantal betalingsregelingen in BBR en een stijging van 44% in het aantal dossiers met een schuldregeling en/of Wsnp-aanvraag.

Conclusie:

De doelstelling van een toename van 9% is ruim gehaald.

3.3.5 Vergroten succes andere beleidsterreinen

Door effectieve schuldhulpverlening wordt het succes van andere beleidsterreinen vergroot, zoals op het gebied van re-integratie, armoedebestrijding en welzijn / zorg.

Streefcijfer 2015:

Het aantal gezamenlijk bekende cliënten² neemt in 2015 toe met 11 procent t.o.v. 2011.

Resultaat 2015:

In de praktijk vindt zeer regelmatig afstemming plaats met ketenpartners zoals AMW, Lentis, Novo, VNN, Limor, Humanitas al dan niet in OGGZ-verband.

Ook neemt de VKB deel aan de volgende regionale samenwerkingsverbanden:

- Armoedepact Veendam / Pekela / Bellingwedde;
- Spreekuur jongerenloket ISD Noordoost (preventie);
- Steunpunt Administratie vrijwilligers spreekuren op locaties ISD Noordoost & VKB (Humanitas, Sociaal raadlieden en formulieren brigade) (DAL gemeenten);
- Crisisopvang Appingedam (samenwerking Limor, ISD en VKB);
- Project nieuwkomers (samenwerking Si!, ISD, Acantus en VKB);
- Gezamenlijk spreekuur Bureau Materiële Dienstverlening van Het Oude Ambt, de afdeling Werk en Inkomen en de VKB op het werkplein van de gemeente Oldambt;
- Project met ISD Noordoost inzake het proactief benaderen van inwoners waarbij er sprake is van bronheffing (gestart eind 2015).

Verder vindt er op regelmatige basis en op verschillende niveaus overleg plaats met de sociale diensten en met maatschappelijk werk.

In de praktijk wordt niet elke afstemming met alle ketenpartners op dossierniveau geregistreerd in het klantsysteem van de VKB. Het aantal gezamenlijk bekende cliënten kan dus niet direct uit de managementinformatie van de VKB worden afgeleid. Daarvoor zou een verdergaande bestandsvergelijking met de verschillende klantbestanden van de ketenpartners nodig zijn. Daarnaast is in maart 2013 een nieuwe versie van het softwarepakket van de VKB in gebruik genomen. Rechtstreekse vergelijking met de aantallen uit 2011 is daardoor helaas niet meer mogelijk.

Om over het afgelopen jaar toch een beeld te verkrijgen, is een kleine a-selecte steekproef gedaan. Daarbij is bekeken bij hoeveel dossiers er afstemming met één of meer ketenpartners is geweest. Onderstaande tabel geeft het resultaat weer.

Integraliteit	2011	2015
Dossiers met afstemming ketenpartner(s)	5,75%	47,50%

Op basis van deze aantallen is er sprake van een aanzienlijke stijging ten opzichte van 2011. Dit komt echter grotendeels door de andere manier van berekenen. In de berekening van 2011 werd alleen uitgegaan van de in het systeem vastgelegde afstemming. Het daadwerkelijke aantal dossiers waarbij afstemming heeft plaatsgevonden, lag ook in 2011 vermoedelijk hoger. Het hoge percentage in 2015 stemt op zich tot tevredenheid.

Conclusie:

Op basis van bovenstaande informatie kan niet met zekerheid worden vastgesteld maar mag worden aangenomen dat de doelstelling van een toename van 11% is gehaald.

² Onder gezamenlijk bekende cliënten wordt verstaan een cliënt die bij meerdere ketenpartners cliënt of bekend is en dat er inzake deze cliënt afstemming tussen deze partners heeft plaatsgevonden.

3.3.6 Voorkomen van maatschappelijke kosten

Een investering in integrale schuldhulpverlening voorkomt hoge maatschappelijke kosten zoals de kosten voor huisuitzetting, herhuisvesting, maatschappelijke opvang, extra beroep op bijstand en afsluiting energie.

Streefcijfer 2015:

In het beleidsplan was voor het jaar 2015 op dit punt nog alleen een streefcijfer opgenomen voor wat betreft afgewende crisissituaties. Sinds 2012 is er op dit punt veel meer informatie beschikbaar en vertaalt de maatschappelijke meerwaarde van de VKB zich in een kosten-batenanalyse. Onderzoeksbureau Regioplan en de Hogeschool Utrecht hebben onderzoek verricht naar de kosten en baten van schuldhulpverlening³. Daarbij is er een rekentool ontwikkeld waarmee gemeenten lokaal de eigen kosten-batenverhouding van hun schuldhulpverlening kunnen berekenen. De rekentool werkt met de gemiddelde cijfers uit de vijf onderzochte gemeenten. Bij onderstaande berekening van de kosten-batenverhouding is uitgegaan van voorzichtige opbrengsten en reële kosten.

Gezien de transitie binnen het sociale domein en doordat de onderzoeksgegevens verouderd zijn, is de rekentool momenteel niet meer actueel en beschikbaar. Het was dus niet mogelijk onderstaande gegevens voor 2015 te updaten. Er hebben zich in 2015 geen grote wijzigingen voorgedaan. Er mag dus worden aangenomen dat de in 2013 gegenereerde gegevens op hoofdlijnen ook voor 2015 van toepassing zijn.

Er wordt momenteel op landelijk niveau gewerkt aan een vernieuwde rekentool. De verwachting is dat deze in de loop van 2016 beschikbaar wordt. De ge-update gegevens zullen dan worden opgenomen in de managementrapportages (zie ook hierna onder 3.4).

Resultaat 2015:

De kosten-batenverhouding van de VKB ten opzichte van de vijf onderzoeksgemeenten, is in onderstaande tabel weergegeven.

Kosten-batenverhouding schuldhulpverlening VKB t.o.v. onderzoeksgemeenten

	VKB		5 Onderzoeksgemeenten		
	Totaal	Per 100.000 inw.	gemiddelde	min	max
9.1 Kosten	2.457.570	1.582.000	1.405.000	1.169.000	1.591.000
9.2 Baten	4.054.000	2.610.000	3.265.000	2.732.000	3.867.000
9.3 Bespaarde kosten WWB uitstroom	1.954.000	1.258.000	1.285.000	1.014.000	1.606.000
9.4 Bespaarde kosten WWB voorkomen instroom	167.000	108.000	142.000	107.000	163.000
9.5 Bespaarde kosten WW	662.000	426.000	563.000	417.000	638.000
9.6 Bespaarde kosten WWB trajecten	18.000	12.000	15.000	12.000	17.000
9.7 Bespaarde kosten WW trajecten	27.000	17.000	23.000	17.000	26.000
9.8 Bespaarde kosten betalingsregelingen	6.000	4.000	9.000	5.000	12.000
9.9 Bespaarde kosten huisuitzettingen	291.000	187.000	396.000	215.000	811.000
9.10 Bespaarde kosten maatschappelijk werk	39.000	25.000	31.000	18.000	47.000
9.11 Bespaarde kosten CGZ	27.000	17.000	24.000	15.000	39.000
9.12 Bespaarde kosten MO	126.000	81.000	169.000	92.000	317.000
9.13 Bespaarde kosten zorg en veiligheid door voorkomen dakloosheid	453.000	292.000	509.000	279.000	913.000
9.14 Bespaarde kosten afsluiten gwl	284.000	183.000	94.000	47.000	179.000

³ Schuldhulpverlening loont!, Amsterdam: Regioplan 2011.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de VKB ten opzichte van het gemiddelde van de onderzoeksgemeenten hogere kosten heeft. Dat valt te verklaren uit de brede toegang die de VKB hanteert, daar waar in andere gemeenten bepaalde doelgroepen worden uitgesloten (mensen met fraudevorderingen / recidivisten). Daarnaast blijkt de dienstverlening effectief gezien het lage recidivepercentage van 5,9%, Uit recent onderzoek blijkt dat dit percentage landelijk rond de 9 tot 16% ligt.⁴ Bij mensen die in de Wsnp hebben gezeten, ligt dit percentage landelijk gezien nog hoger, namelijk op 19%.⁵

Anderzijds bespaart de inzet van de VKB de gemeenten op andere terreinen € 2.610.000,- per 100.000 inwoners. Omgerekend naar het werkgebied van de VKB levert de gemeenten dit een totaal aan baten op van € 4.054.000,-.

Conclusie:

Iedere euro die in de VKB wordt geïnvesteerd, levert minstens € 1,65 op. De doelstelling wordt daarmee ruim gehaald.

3.4 Managementinformatie

Op basis van managementinformatie wordt de voortgang in het bereiken van de doelstellingen en de gewenste resultaten en de kwaliteit gemonitord. Ook in 2015 ontvingen zowel het bestuur van de VKB als de gemeenteraden eens per kwartaal een rapportage om te kunnen sturen op de voortgang in de doelstellingen en resultaten en kwaliteitsaspecten. In deze rapportages is onder andere informatie opgenomen over de ingezette producten en diensten (wachttijden, recidive in-, door- en uitstroom) en over de (kenmerken van de) cliënten.

⁴ Duurzaamheid schuldentrajecten, *De financiële positie van ex-schuldenaren*, Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek 2015. Uit dit onderzoek blijkt dat 9 tot 16% van de onderzochte groep na 4 jaar na beëindiging van het schuldentraject weer nieuwe betalingsachterstanden heeft op de premie voor de ziektekostenverzekering. Een betalingsachterstand bij een zorgverzekeraar kan een signaal zijn voor de ontwikkeling van andere en zwaardere schulden omdat deze schulden zich meestal in een eerder stadium ontwikkelen dan andere schulden (Jungmann & Anderson, 2011, Sibma & Okma, 2010). Daarnaast heeft 4 tot 6 procent van de groep na vier jaar ook betalingsachterstanden op nieuwe kredieten.

⁵ Monitor Wsnp, *Elfde meting over het jaar 2014*, Utrecht/Den Haag: Raad voor de Rechtsbijstand/Centraal Bureau voor de Statistiek 2015. Uit deze meest recente WSNP-monitor blijkt dat 19 procent van de schuldenaren die in de periode 2009-2013 een schone lei had, in 2014 opnieuw een achterstand had op een rekening, een lening, de hypotheek of de huur.

3.5 Samenvatting resultaten

Onderstaand is aangegeven welk van de het beleidsplan beschreven doelstellingen zijn behaald:

1. Voorkomen van schulden:

2. Duurzame resultaten:

3. Bevorderen participatie:

4. Vergroten succes andere beleidsterreinen:

5. Voorkomen van maatschappelijke kosten:

3.6 Vooruitblik 2016

De periode waarvoor het huidige beleidsplan is vastgesteld loopt af. Er dient dus een nieuw beleidsplan te worden vastgesteld voor de komende 4 jaar. Inmiddels is er een wijzigingsvoorstel naar de gemeenten verzonden voor het vaststellen van een nieuw beleidsplan ISHV voor de periode 2016-2019. Daarin zijn onder andere enkele aanpassingen voorgesteld voor wat betreft het bepalen van de effectiviteit van schuldhulpverlening.

Zowel vanuit de gemeenteraden als vanuit het bestuur is in dat kader de wens geuit om meer inzichtelijk te maken hoeveel mensen er succesvol / zonder schulden uitstromen (al dan niet via de Wsnp). Vanaf 2016 zal hierover informatie in het jaarverslag en de managementrapportages worden opgenomen.

Daarnaast zal de berekening van het recidivepercentage worden verbeterd. Dit percentage werd in het verleden alleen afgemeten aan de inzet van het product budgetbeheer. Omdat dat product niet meer in alle gevallen wordt ingezet (vanwege de beleidswijzigingen en het gericht inzetten van onze dienstverlening), wordt de berekening van het recidivepercentage verbeterd.

4

Paragrafen

Door de provincie Groningen is in het kader van haar provinciale toezichtstaak aangegeven dat ter uitvoering van Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) in de programmabegroting van de Volkskredietbank een aantal paragrafen dient te worden opgenomen. Ter uitvoering hiervan is de financiële verordening (ex art 212 Gemeentewet) opgesteld, waarin in artikel 12 uitvoering is gegeven aan deze eis van de provincie. In het navolgende komen bedoelde paragrafen aan de orde.

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen is van belang om de financiële gezondheid van de Volkskredietbank te kunnen beoordelen. Het is bedoeld om risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen op te kunnen vangen. Het gaat hierbij om de verhouding tussen:

- De weerstandscapaciteit, dit is de beschikbare financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is;
- De aanwezige risico's.

De weerstandscapaciteit bestaat uit twee onderdelen, de structurele en de incidentele weerstandscapaciteit.

De *structurele weerstandscapaciteit* is met name van belang voor het opvangen van optredende risico's die een over de tijd uitgestrekt effect hebben en om de incidentele weerstandscapaciteit aan te vullen na het optreden van risico's. Een structureel middel om risico's op te vangen kan bijvoorbeeld zijn de post onvoorzien in de begroting.

De *incidentele weerstandscapaciteit* is het ter dekking van risico's aanwezige vrije vermogen. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit bijvoorbeeld de algemene reserve en deze bedraagt ultimo 2014 nihil.

De aanwezige (structurele en incidentele) weerstandscapaciteit moet voldoende zijn om de financiële gevolgen van optredende risico's op te kunnen vangen. Risico's zijn van nature onzeker van aard en omvang. Indien dit niet zo was, zouden zij worden opgenomen in de begroting. De belangrijkste risico's voor de Volkskredietbank zijn:

- Aansprakelijkheid (claims);
- Bedrijfsvoering (Cao-wijziging, ziekte, wachtgeld, ongevallen);
- Financieel (financiering, uittreding gemeente, proceskostenveroordeling, eigen risico verzekeringen);
- Externe factoren (regelgeving, conjunctuur en macro-economische effecten);
- Overige risico's.

Uitgangspunt bij de aanwezige risico's is dat het uitsluitend incidentele tegenvallers zijn. Daarnaast zullen niet alle risico's op hetzelfde moment plaatsvinden.

De Volkskredietbank is een uitvoeringsorgaan van de deelnemende gemeenten. In dat kader ontvangt de Volkskredietbank op basis van de opgestelde begroting financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten en is het niet nodig dat de Volkskredietbank over een eigen weerstandsvermogen beschikt. Een nadelige exploitatiesaldo wordt op basis van de gemeenschappelijke regeling volledig doorberekend aan de deelnemende gemeenten. In het weerstandsvermogen wordt daarom voorzien door de deelnemende gemeenten zelf. Een eventueel nadelig exploitatiesaldo brengen de gemeenten ten laste van de door hen

opgebouwde weerstandscapaciteit. Hiermee is de weerstandscapaciteit van de Volkskredietbank als zodanig gewaarborgd.

4.1.1 Kengetallen

Ingevolge artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente (BBV) dienen een aantal kengetallen opgenomen te worden met als doel het inzichtelijk maken van de financiële positie van de organisatie.

Kengetallen	2014	2015
Solvabiliteitsratio	0%	0%
Liquiditeitsratio	0,8	0,8

4.2 Onderhoud kapitaal goederen

De investeringen zijn met name gericht geweest op het in stand houden en vervangen van het automatiseringspark, met name het softwarepakket Allegro.

Het personeel is gehuisvest in het kantoorpand aan de Stationsweg 2 te Appingedam. Dit pand wordt gehuurd. Het binnen onderhoud van het kantoorpand komt voor rekening en risico van de Volkskredietbank. Voor wat betreft de inrichting dan wel bouwkundige aanpassingen van de kantoorruimten is de Volkskredietbank eveneens verantwoordelijk. Deze kosten worden aangemerkt als huurder investeringen. Het externe (groot) onderhoud van het kantoorpand komt voor rekening en risico van de verhuurder.

Daarnaast heeft de organisatie een dienstvoertuig in gebruik in verband met het spreekuur bezoek op locatie. Dit voertuig is in 2009 aangeschaft. De afschrijving- en onderhoudskosten worden in de exploitatie verwerkt.

4.3 Bedrijfsvoering

Algemeen

Een juiste bedrijfsvoering is van belang om de taken van de Volkskredietbank verantwoord uit te kunnen voeren. De Volkskredietbank beschikt over een werkorganisatie onder leiding van een directeur. De werkorganisatie voert taken op het gebied schuldhulpverlening uit. Voor een verdere toelichting op de bedrijfsvoering wordt verwezen naar het woord van de directie op pagina 6 en hoofdstuk 2 vanaf pagina 8 en verder.

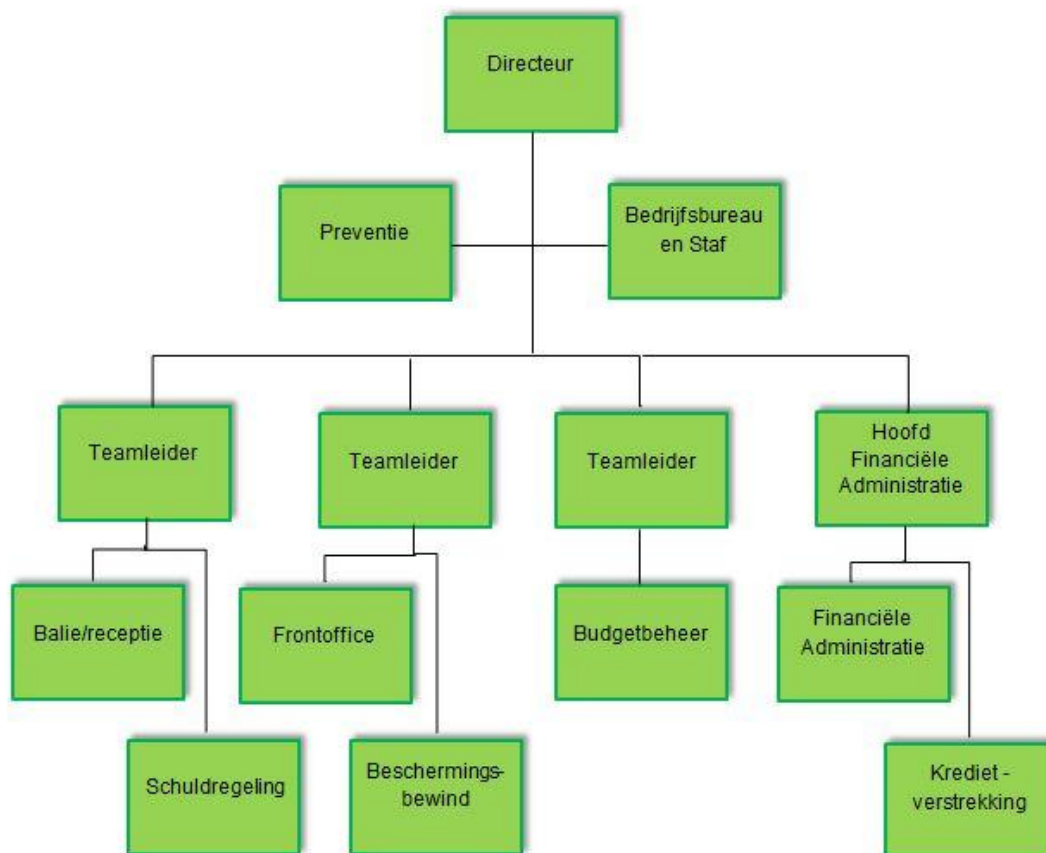
Personeel

Het personeel is in dienst van de Volkskredietbank. De arbeidsvoorwaardenregeling voor de sector gemeenten (CAR-UWO) is van toepassing. De loonkosten zijn gebaseerd op de schaalniveaus behorende bij de functies en het van toepassing zijnde bezoldigingsbesluit van de gemeente Appingedam. De loonkosten bestaan onder andere uit: de jaarlonen inclusief 8% vakantietoeslag, 6% eindejaarsuitkering, 1,5% levensloopbijdrage inclusief sociale lasten werkgeverspremies (WGA, ZVW etc.) en inclusief de werkgeverslasten voor OP/NP, AP, VUT etc.

Automatisering

De VKB heeft de automatisering uitbesteed. De VKB is aangesloten op en maakt gebruik van de diensten van CSN Groep B.V. De diensten worden door middel van een dienstverlenings-overeenkomst uitgevoerd. Naast de standaard software voor een werkplek wordt gebruik gemaakt van de softwareprogramma's Allegro, Exact, Xtendis en Cobra.

Onderstaand organogram is een weergave van de huidige organisatiestructuur.

4.4 Verbonden partijen

De Volkskredietbank is als Gemeenschappelijke Regeling een verbonden partij voor de deelnemende gemeenten. De Volkskredietbank heeft zelf geen verbonden partijen.

4.5 Treasury / financiering

Deze paragraaf bevat de beleidsrealisatie ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Overeenkomstig de regelgeving heeft het bestuur het treasurystatuut vastgesteld. Het treasurystatuut stelt kaders en doelstellingen voor de uitvoering van het treasurybeleid. Het treasurystatuut is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido), die met ingang van 1 januari 2001 werkzaam is. Een belangrijk doel van deze wet is de bevordering van een solide financieringsstructuur van decentrale overheden, een doel dat de Volkskredietbank eigen is. De treasuryfunctie wordt onderverdeeld in risicobeheer en kasbeheer.

4.5.1 Risicobeheer

Conform artikel 13 Besluit Begroting en Verantwoording zullen opmerkingen gemaakt moeten worden omtrent beleidsvoornemens inzake risicobeheer. Het betreft hier rente-, debiteuren-, koers-, en valutarisico's. Voor de Volkskredietbank zijn de twee laatstgenoemde risico's niet van toepassing. Voor risico's die kwantificeerbaar zijn, dienen voorzieningen te zijn gevormd.

Renterisico

Onder dit risico wordt begrepen het risico dat de Volkskredietbank loopt als gevolg van mogelijke renteschommelingen. Voorkomen dient te worden dat de Volkskredietbank in financiële moeilijkheden komt door rentestijgingen. Dit risico kan worden beperkt door de financieringsbehoefte te spreiden over de jaren. De mate van deze spreiding wordt uitgedrukt in de renterisico norm. In deze renterisico norm worden nieuw aan te trekken leningen in een jaar uitgedrukt als percentage van de vaste schuld aan het begin van dat jaar.

Begin 2009 is een geactualiseerde Wet Fido in werking getreden. Hiermee is een nieuwe berekeningsmethodiek voor de renterisico norm van kracht geworden. De nieuwe norm is voortaan, evenals de kasgeldlimiet, gekoppeld aan het begrotingstotaal. Deze wijziging komt voort uit het feit dat bij de evaluatie van de oude Wet Fido is geoordeeld dat een berekening van de norm op basis van het saldo van de vaste schuld per begin van het jaar te weinig zicht gaf op het budgettaire risico dat de organisatie op het vlak van renterisico loopt.

De begrote en werkelijke renterisico norm 2015 en de begrote renterisico norm 2016 worden weergegeven in de volgende tabel.

Renterisico norm (bedragen x 1.000)		2015 (begroot)	2015 (werkelijk)	2016 (begroot)
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	€ -	€ -	€ -
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	€ -	€ -	€ -
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	€ -	€ -	€ -
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld	€ -	€ -	€ -
3b	Nieuwe verstrekte lange leningen	€ 360	€ 607	€ 400
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	€ -360	€ -607	€ -400
5	Betaalde aflossingen	€ -	€ -	€ -
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	€ -360	€ -607	€ -400
7	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	€ -360	€ -607	€ -400
8	De begrotingsomvang	€ 4.009	€ 3.997	€ 4.072
9	Het normpercentage	20%	20%	20%
10	Renterisiconorm (8 x 9)	€ 802	€ 799	€ 814
11	Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief) (10 - 7)	€ 1.162	€ 1.406	€ 1.214

Uit deze opstelling blijkt dat de Volkskredietbank binnen de grenzen van de renterisico norm opereert. Ook voor de komende jaren verwacht de Volkskredietbank geen overschrijding van deze norm.

Kredietrisico

Kredietrisicobeheer (of debiteurenrisicobeheer) is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. Ten aanzien van het debiteurenrisico, kan jaarlijks 4% van de netto uitbetaalde leningen in dat jaar worden toegevoegd aan de voorziening dubieuze leningdebiteuren. Er wordt ten aanzien van leningdebiteuren een (pro)actief beleid gevoerd.

Voor wat betreft niet-kwantificeerbare risico's wordt verwezen naar de eerdere paragraaf betreffende het weerstandsvermogen.

4.5.2 Kasbeheer

De kasgeldlimiet is het maximum bedrag waarvoor de Volkskredietbank middelen mag aantrekken op de geldmarkt. Voor de netto vlottende schulden geldt de kasgeldlimiet als norm. De standaard norm is gedefinieerd als 8,2% van de jaarlijkse begrotingsomvang aan het begin van het jaar. Op grond van artikel 3 lid 5 van de Wet Fido wordt jaarlijks door de

provincie Groningen in overleg met de VKB een afwijkend percentage voor de kasgeldlimiet vastgesteld, zodat de netto vlottende schuld binnen de toegestane kasgeldlimiet blijft.

De begrote en werkelijke kasgeldlimiet 2015 en de begrote kasgeldlimiet 2016 worden weergegeven in de volgende tabel.

Kasgeldlimiet (bedragen x 1.000)	2015 (begroot)	2015 (werkelijk)	2016 (begroot)
Omvang begrotingstotaal per 1 januari:	€ 4.009	€ 3.997	€ 4.072
Toegestane kasgeldlimiet (a)			
- in procenten	65%	65%	65%
- in bedrag	€ 2.606	€ 2.598	€ 2.647
Vlottende schuld			
- opgenomen gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -
- schuld in rekening-courant	€ -	€ -	€ -
- gestorte gelden door derden < 1 jaar	€ 5.200	€ 5.824	€ 5.600
- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende schuld (b)	€ 5.200	€ 5.824	€ 5.600
Vlottende kasgeldmiddelen			
- uitgeleende gelden < 1 jaar	€ 90	€ 74	€ 100
- contante gelden in kas	€ -	€ -	€ -
- tegoeden in rekening-courant	€ 2.800	€ 3.267	€ 3.300
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ -	€ -	€ -
Totaal vlottende kasgeldmiddelen (c)	€ 2.890	€ 3.342	€ 3.400
Toets kasgeldlimiet			
Totaal netto vlottende schuld (b) - (c)	€ 2.310	€ 2.482	€ 2.200
Toegestane kasgeldlimiet (a)	€ 2.606	€ 2.598	€ 2.647
Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief)	€ 296	€ 115	€ 447

De ruimte binnen de kasgeldlimiet 2015 bedroeg € 115.000.

Jaarrekening 2015

5

Balans per 31 december 2015

(ná verwerking exploitatiesaldo en ná verwerking mutaties in de reserves)

Activa	31 december 2015		31 december 2014	
	€	€	€	€
Vaste activa				
B.1 Materiële vaste activa:				
Investeringen met economisch nut:				
Verbouwing kantoor	347.521		382.684	
Kantoorinventaris	17.635		27.536	
Automatisering	40.985		43.802	
	<u>406.141</u>		<u>454.022</u>	
B.2 Financiële vaste activa:				
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		817.544		675.700
Viottende activa				
B.3 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				
Overige uitzettingen	74.348		98.061	
Overige vorderingen	1.517.685		1.479.010	
	<u>1.592.033</u>		<u>1.577.071</u>	
B.4 Liquide middelen:				
Kas en bank		3.267.278		3.538.468
	<u>6.082.996</u>		<u>6.245.261</u>	

Balans per 31 december 2015 (vervolg)

Passiva	31 december 2015		31 december 2014	
	€	€	€	€
Vaste passiva				
B.5 Eigen vermogen:				
Algemene reserve	-		-	
Bestemmingsreserves	-		-	
	<u>-</u>	-	<u>-</u>	-
Vlottende passiva				
B.6 Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:				
Beheerrekeningen	5.824.089		5.953.736	
Overige schulden	<u>258.907</u>		<u>291.525</u>	
		6.082.996		6.245.261
		<u>6.082.996</u>		<u>6.245.261</u>

6

Exploitatierkening 2015

BATEN	Begroting t/m 31 dec 2015 (gewijzigd)	Realisatie t/m 31 dec 2015	Realisatie t/m 31 dec 2014
	€	€	€
E.1 Vaste bijdrage opdrachtgevers	129.000	128.585	129.239
E.2 Exploitatie bijdrage opdrachtgevers	329.000	408.515	-
E.3 Opbrengsten schuldhelpverlening	2.734.000	2.664.592	2.805.518
E.4 Opbrengsten beschermingsbewind	584.000	560.670	449.162
E.5 Overige opbrengsten	140.000	132.947	148.470
E.6 Rente opbrengsten	93.000	101.323	98.181
Totaal baten	<u>4.009.000</u>	<u>3.996.632</u>	<u>3.630.570</u>
	€	€	€
LASTEN	Begroting t/m 31 dec 2015 (gewijzigd)	Realisatie t/m 31 dec 2015	Realisatie t/m 31 dec 2014
E.7 Personeelskosten	3.066.000	3.068.017	2.968.863
E.8 Afschrijvingskosten	107.000	105.962	114.067
E.9 Huisvestingskosten	149.000	141.989	149.459
E.10 Organisatiekosten	350.000	344.636	347.470
E.11 Rentekosten	42.000	39.761	43.130
E.12 Algemene kosten	134.000	132.525	134.194
E.13 Kosten voorzieningen	15.000	24.601	22.899
E.14 BTW kosten	146.000	139.141	106.504
Totaal lasten	<u>4.009.000</u>	<u>3.996.632</u>	<u>3.886.586</u>
Exploitatiesaldo voor bestemming	-	-	-256.016
Mutaties reserves:			
Algemene reserve	-	-	-
Bestemmingsreserve	-	-	-
Totaal mutaties reserves	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldoverdeling gemeenten	-	-	256.016
Exploitatiesaldo na bestemming	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

6.1 Analyse van de exploitatierekening

De gerealiseerde afwijking ten opzichte van de (gewijzigde) begroting over de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015 wordt hieronder geanalyseerd.

Analyse van de baten

De gerealiseerde totale baten zijn per saldo € 11.000 lager dan begroot. De afwijking kan als volgt worden gespecificeerd (afwijkingen lager dan € 5.000 worden niet toegelicht):

BATEN	Realisatie t/m 31 dec 2015	Begroting t/m 31 dec 2015 (gewijzigd)	Realisatie t.o.v. begroting					
			Hoger		Lager		Saldo	
	€	€	€	%	€	%	€	
E.1 Vaste bijdrage opdrachtgevers	129.000	129.000	-	-	-	-		
E.2 Exploitatie bijdrage opdrachtgevers	409.000	329.000	80.000	24,3	-	-		
E.3 Opbrengsten schuldhelpverlening	2.665.000	2.734.000	-	-	69.000	2,5		
E.4 Opbrengsten beschermingsbewind	561.000	584.000	-	-	23.000	3,9		
E.5 Overige opbrengsten	133.000	140.000	-	-	7.000	5,0		
E.6 Rente opbrengsten	101.000	93.000	8.000	8,6	-	-		
Totaal baten	3.998.000	4.009.000	88.000	2,2	99.000	2,5	-11.000	

De gerealiseerde **exploitatie bijdrage opdrachtgevers (E.2)** zijn per saldo € 80.000 hoger dan begroot. Dit betreft een bijdrage in de uitvoeringskosten. Op basis van artikel 38 lid 2 en 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de bijdrage van de deelnemende gemeenten als volgt berekend:

- voor ¼ naar verhouding van het aantal inwoners op 1 januari van het desbetreffende dienstjaar;
- voor ¾ naar verhouding van het totaalbedrag van de voor de inwoners van elke deelnemende gemeente in het desbetreffende dienstjaar verleende diensten.

De gerealiseerde **opbrengsten schuldhelpverlening (E.3)** zijn per saldo € 69.000 lager dan begroot. Er zijn geen productprijverschillen, de werkelijke tarieven wijken niet af ten opzichte van de begrote tarieven. De verschillen tussen de gerealiseerde en begrote aantallen per activiteit worden zichtbaar in de volgende tabel:

Activiteiten	Realisatie t/m 31 dec 2015	Begroting t/m 31 dec 2015 (gewijzigd)	Realisatie t.o.v. begroting			
			Hoger		Lager	
	aant.	aant.	aant.	%	aant.	%
Basispakket						
Intake, diagnose en probleemanalyse	665	657	8	1,2	-	-
Adviesgesprekken	163	128	35	27,3	-	-
Lening aanvraag	419	432	-	-	13	3,0
Budgetbeheer zwaar	1.399	1.463	-	-	64	4,4
Budgetbeheer middel	62	67	-	-	5	6,8
Budgetbeheer licht	40	37	3	6,8	-	-
Financieel beheer	35	47	-	-	12	24,7
Budgetcoaching	280	250	30	12,0	-	-
Schuldregeling	463	485	-	-	22	4,5
Schuldbemiddeling	145	110	35	31,8	-	-
Wsnp-verklaring	210	252	-	-	42	16,7
Pluspakket						
Lening aanvraag met borg	66	58	8	13,8	-	-

De gerealiseerde **opbrengsten beschermingsbewind (E.4)** zijn € 23.000 lager dan begroot. Het aantal gerealiseerde dossiers per 31 december bedraagt 498 (begroot: 560). De geactiveerde dossiers in 2015 zijn tijdsgelang meegenomen in de opbrengsten. De werkelijke tarieven wijken niet af ten opzichte van de begrote tarieven.

De gerealiseerde **overige opbrengsten (E.5)** zijn € 7.000 lager dan begroot. De administratieve bijdrage budgetbeheer is € 3.000 lager dan begroot en daarnaast zijn de diverse opbrengsten € 4.000 lager dan begroot.

De gerealiseerde **rente opbrengsten (E.6)** zijn € 8.000 hoger dan begroot. De kredietvergoeding op de uitgezette leningen is hoger dan begroot, omdat er werkelijk meer leningen zijn uitgezet, dan begroot.

Analyse van de lasten

De gerealiseerde lasten zijn per saldo € 11.000 lager dan begroot. De afwijking kan als volgt worden gespecificeerd (afwijkingen lager dan € 5.000 worden niet toegelicht):

LASTEN	Realisatie t/m 31 dec 2015	Begroting t/m 31 dec 2015 (gewijzigd)	Realisatie t.o.v. begroting					
			Hoger		Lager		Saldo	
	€	€	€	%	€	%	€	
E.7 Personeelskosten	3.068.000	3.066.000	2.000	0,1	-	-		
E.8 Afschrijvingskosten	106.000	107.000	-	-	1.000	0,9		
E.9 Huisvestingskosten	142.000	149.000	-	-	7.000	4,7		
E.10 Organisatiekosten	345.000	350.000	-	-	5.000	1,4		
E.11 Rentekosten	40.000	42.000	-	-	2.000	4,8		
E.12 Algemene kosten	133.000	134.000	-	-	1.000	0,7		
E.13 Kosten voorzieningen	25.000	15.000	10.000	66,7	-	-		
E.14 BTW kosten	139.000	146.000	-	-	7.000	4,8		
Totaal lasten	3.998.000	4.009.000	12.000	0,3	23.000	0,6	-11.000	

De gerealiseerde **personeelskosten (E.7)** zijn per saldo € 2.000 hoger dan begroot en zijn als volgt onderverdeeld:

LASTEN	Realisatie t/m 31 dec 2015	Begroting t/m 31 dec 2015 (gewijzigd)	Realisatie t.o.v. begroting					
			Hoger		Lager		Saldo	
			€	%	€	%		
	€	€	€	%	€	%	€	
E.7 Personeelskosten								
Loonsomkosten ambtelijk personeel	2.735.000	2.770.000	-	-	35.000	1,3	-35.000	
Overige personeelskosten:								
Uitzend- en detacheringskosten	88.000	81.000	7.000	8,6	-	-		
Vervangingskosten ziekteverzuim	164.000	128.000	36.000	28,1	-	-		
Scholingskosten	25.000	35.000	-	-	10.000	28,6		
Reis- en verblijfskosten	9.000	10.000	-	-	1.000	10,0		
Diverse personeelskosten	47.000	42.000	5.000	11,9	-	-		
Totaal	333.000	296.000	48.000	16,2	11.000	3,7	37.000	
Totaal personeelskosten	3.068.000	3.066.000	48.000	1,6	46.000	1,5	2.000	

- De gerealiseerde **loonsomkosten ambtelijk personeel** zijn € 35.000 lager dan begroot. In onderstaand overzicht wordt de afwijking gespecificeerd:

Specificatie afwijking loonsomkosten ambtelijk personeel

	€
WAZO-uitkeringen	6.000 lager
Korting bij ziekte	3.000 lager
Lagere fte t.o.v. begroot	56.000 lager
	<hr/> 65.000 lager
Eenmalige uitkering (oktober 2015)	14.000 hoger
VPL premie 2014	16.000 hoger
Per saldo	<hr/> <hr/> 35.000 lager

- De gerealiseerde **uitzend- en detachingskosten** zijn € 7.000 hoger dan begroot. Bij de afdeling schuldregeling is extra capaciteit ingezet om de achterstand in de aanvragen in te lopen, het groeiende aantal aanvragen het hoofd te kunnen bieden en daarmee de wachttijden te verkorten;
- De gerealiseerde **vervangingskosten ziekteverzuim** zijn € 36.000 hoger dan begroot. Het ziekteverzuimpercentage (ZVP) bedraagt 8,8% (2014: 5,8%). Het langdurige ZVP bedraagt 7,2% (2014: 3,3%). Het betreft een forse toename. De overschrijding wordt vooral veroorzaakt door de (tijdelijke) vervanging van een teamleider en een schuldregelaar;
- De gerealiseerde **overige personeelskosten** zijn per saldo € 6.000 lager dan begroot in verband met onder andere lagere scholingskosten en reis- en verblijfskosten.

De gerealiseerde **huisvestingskosten (E.9)** zijn € 7.000 lager dan begroot en worden veroorzaakt door lagere onderhoudskosten gebouw en lagere energiekosten.

De gerealiseerde **kosten voorzieningen (E.13)** zijn € 10.000 hoger dan begroot. De (verwachte) afboekingen op de beschermingsbewind en lening debiteuren zijn toegenomen en derhalve zijn de voorzieningen hierop aangepast.

De gerealiseerde **BTW kosten (E.14)** zijn € 7.000 lager dan begroot. Een geplande investering met betrekking tot het softwarepakket 'Allegro' is uitgesteld. De te betalen BTW op de investering is niet gerealiseerd en daarom zijn deze kosten lager. De deelnemende gemeenten kunnen naar rato (een deel van) deze BTW kosten compenseren vanuit het BTW compensatiefonds.

De baten en lasten worden nader gespecificeerd in het onderdeel toelichting op de exploitatierekening op pagina 40 en verder.

7

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2015		2014	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Exploitatiesaldo		-		-256.016
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen		105.962		114.067
Veranderingen in werkkapitaal:				
- overige uitzettingen	23.713		-4.603	
- overige vorderingen	-38.675		300.358	
- netto-vlottende schulden	-162.265		-91.033	
		-177.227		204.722
Overige:				
- boekresultaat materiële vaste activa		-		-
Kasstroom uit operationele activiteiten		-71.265		62.773
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-58.081		-13.506	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-		-	
Verstrekkings leningen u/g	-607.037		-374.762	
Aflossingen leningen u/g	465.193		314.966	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-199.925		-73.302
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Bijdrage gemeenten, exploitatiesaldo	-		256.016	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-		256.016
Mutatie liquide middelen (inclusief kortlopende schulden aan kredietinstellingen)		-271.190		245.487
Liquide middelen				
Saldo per 31 december 2015	3.267.278			
Saldo per 31 december 2014	3.538.468		3.538.468	
Saldo per 31 december 2013			3.292.981	
Mutatie liquide middelen		-271.190		245.487

8

Toelichting op de balans en de exploitatierekening

8.1 Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarcijfers hebben betrekking op de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of vervaardigingsprijs, waar nodig onder aftrek van afschrijvingen en (buitengewone) waardeverminderingen. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. De jaarcijfers zijn gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording.

Balanswaardering

Materiële vaste activa

Waardering van de materiële vaste activa vindt plaats op basis van de historische aanschafwaarden exclusief BTW onder aftrek van afschrijvingen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit de verstrekte leningen verminderd met de vervallen termijnen en vermeerderd met de vooruit ontvangen aflossingen. Waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Vlottende activa en passiva

De onder de vorderingen opgenomen nog te ontvangen vervallen termijnen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de getroffen voorzieningen. De liquide middelen en kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Exploitatierekening

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden genomen in het jaar waarin zij voorzienbaar zijn.

Afschrijvingen

Afschrijvingen vinden plaats op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde exclusief BTW. De wijze waarop de afschrijvingen plaatsvinden worden vermeld in de controleverordening.

8.2 Toelichting op de balans per 31 december 2015

Alle vermelde activa betreffen investeringen met economisch nut. Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

B.1. Materiële vaste activa	Ver- bouwing kantoor	Kantoor- inventaris	Auto- matisering	Vervoer- middel	Totaal
	€	€	€	€	€
Per 1 januari 2015:					
Aanschafwaarde	577.682	218.035	159.242	8.249	963.208
Cumulatieve waarde- verminderingen en afschrijvingen	-194.998	-190.499	-115.440	-8.249	-509.186
Boekwaarde	<u>382.684</u>	<u>27.536</u>	<u>43.802</u>	<u>-</u>	<u>454.022</u>
Mutaties 2015:					
Investeringen	23.710	7.823	26.548		58.081
Desinvesteringen		-7.940			-7.940
Afschrijvingen desinvesteringen		7.940			7.940
Afschrijvingen	-58.873	-17.724	-29.365		-105.962
	<u>-35.163</u>	<u>-9.901</u>	<u>-2.817</u>	<u>-</u>	<u>-47.881</u>
Per 31 december 2015:					
Aanschafwaarde	601.392	217.918	185.790	8.249	1.013.349
Cumulatieve waarde- verminderingen en afschrijvingen	-253.871	-200.283	-144.805	-8.249	-607.208
Boekwaarde	<u>347.521</u>	<u>17.635</u>	<u>40.985</u>	<u>-</u>	<u>406.141</u>
Afschrijvings- percentages	<u>10%</u>	<u>10-33,3%</u>	<u>20-33,3%</u>	<u>20%</u>	

De investeringen worden lineair afgeschreven aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- Verbouwing nieuw kantoor 10 jaar
- Kantoorinventaris 3 of 10 jaar
- Automatisering 3 of 5 jaar
- Vervoermiddel 5 jaar

B.2. Financiële vaste activa	2015	2014
	€	€
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Saldo per 1 januari	675.700	615.904
Verstrekingen t/m 31 december	607.037	374.762
	1.282.737	990.666
Vervallen termijnen t/m 31 december	-465.193	-314.966
Saldo per 31 december	817.544	675.700
Uitstaande leningen per 31 december	543	456

Het betreft verstrekte persoonlijke leningen, herfinancieringen en saneringskredieten aan cliënten.

B.3. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2015	2014
	€	€
Overige uitzettingen		
Saldo per 1 januari	156.261	159.258
Vervallen termijnen t/m 31 december	464.175	314.015
	620.436	473.273
Ontvangen aflossingen t/m 31 december	-485.920	-314.190
Achterstand	134.516	159.083
Vooruitontvangen termijnen	-2.668	-2.822
Per saldo achterstand per 31 december	131.848	156.261
Vordering verpagingsrente	17.999	42.108
	149.847	198.369
Voorziening dubieuze leningdebiteuren	-57.500	-58.200
Voorziening verpagingsrente	-17.999	-42.108
Saldo per 31 december	74.348	98.061

Voorziening dubieuze leningdebiteuren

De voorziening dubieuze leningdebiteuren dient voor het opvangen van het risico van oninbaarheid van de leningen u/g. Jaarlijks mag maximaal 4% van de in het boekjaar netto uitbetaalde leningen u/g aan de voorziening worden toegevoegd. Volgens het Bankreglement is de maximale voorziening dubieuze leningdebiteuren 10% van het debiteurensaldo. Op basis van een geschat risicoprofiel van de debiteuren is per 31 december 2015 de voorziening dubieuze leningdebiteuren bepaald op € 57.500.

Voorziening verpagingsrente

De voorziening verpagingsrente dient voor het opvangen van het risico van oninbaarheid van de vordering verpagingsrente.

	2015	2014
	€	€
Mutatie voorziening dubieuze leningdebiteuren		
Saldo per 1 januari	58.200	65.800
Toevoegingen	5.172	-3.318
	63.372	62.482
Afboekingen minus ontvangen afboekingen, per saldo afboekingen	-5.872	-4.282
Saldo per 31 december	57.500	58.200

De in de balans opgenomen overige vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2015	31-12-2014
	€	€
Overige vorderingen		
Debiteuren	45.178	62.383
Diverse gemeenten, vergoeding schuldhelpverlening	778.534	632.501
Diverse gemeenten, bijdrage exploitatiesaldo	-	256.016
Overige vorderingen en overlopende activa	693.973	528.110
Totaal	1.517.685	1.479.010

De vorderingen van het openstaande debiteurensaldo per 31 december 2015 zijn allemaal korter dan drie maanden.

De post liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

B.4. Liquide middelen	31-12-2015	31-12-2014
	€	€
BNG, rekening-courant .665	1.247.935	1.492.050
BNG, prepaidkaart .226	13.354	20.382
BNG, rekening-courant .171	265.481	512.367
SNS Bank, betaalrekening .413	4.999	1.456
ABN-Amro, betaalrekening .730	15.509	12.213
ABN-Amro, depositorekening .681	1.720.000	-
ABN-Amro, depositorekening .366	-	1.500.000
Totaal	3.267.278	3.538.468

De bankgelden op de balans betreffen vooral gelden van cliënten. Deze derden gelden zijn echter uitgezonderd van het verplichte schatkistbankieren.

B.5. Eigen vermogen	Saldo per 01-01-2015	Toevoeging 2015	Onttrekking 2015	Saldo per 31-12-2015
	€	€	€	€
Algemene reserve	-	-	-	-
Bestemmingsreserves	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Per 31 december 2015 zijn de reserves nihil.

De in de balans opgenomen netto vlottende schulden en overige schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

B.6. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	31-12-2015	31-12-2014
	€	€
Beheerrekeningen		
Persoonlijke Rekeningen Saldo's (PRS) cliënten	1.088.798	1.263.092
Spaargelden en reserveringen cliënten	4.588.713	4.562.918
Door te betalen bemiddelingen	146.578	127.726
Totaal	5.824.089	5.953.736

Persoonlijke Rekeningen Saldo's (PRS) cliënten

Hierop worden in principe alle cliënttegoeden verzameld die worden uitbetaald aan de cliënt en/of bestemd zijn voor toerekening aan activiteiten, zoals budgetbeheer, beschermingsbewind, kredietverstrekkingen, saneringen, schuldbemiddeling etc. Vanuit deze activiteiten vindt dan doorbetaling plaats naar derden of naar de cliënt zelf.

Scheiding van cliënt- en organisatiegelden

De Volkskredietbank maakt gebruik van één centrale bankrekening op naam van de Volkskredietbank waarop alle cliëntgelden worden ontvangen. Voor iedere cliënt opent de Volkskredietbank een (budgetbeheer)rekening waarbij een volledige, administratieve scheiding is aangebracht. Door de waarborgen die een gemeentelijke kredietbank als overheidsorgaan met zich meebrengt, is er geen noodzaak tot strikte scheiding middels separate externe bankrekeningen op naam van cliënten.

Ontheffing

De Rechtbank Noord-Nederland heeft per brief van 17 november 2015 aan de Volkskredietbank een ontheffing verleend voor de eis van scheiding van cliënt- en organisatiegelden (artikel 1:436 lid 4 BW).

Spaargelden en reserveringen cliënten

In overleg met de cliënt worden reserveringen gedaan voor toekomstige uitgaven ten behoeve van de activiteiten budgetbeheer en beschermingsbewind.

Door te betalen bemiddelingen

Dit zijn bedragen bestemd voor doorbetaling aan schuldeisers van de activiteit schuldbemiddeling.

	31-12-2015	31-12-2014
	€	€
Overige schulden		
Crediteuren	87.476	72.690
Uitzend- en detacheringskosten	18.599	4.914
Accountantskosten	13.750	9.800
Overige schulden en overlopende passiva	139.082	204.121
Totaal	258.907	291.525

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De volgende onderdelen zijn toekomstige financiële verplichtingen en niet in de balans opgenomen:

- De verplichting uit hoofde van het vakantiegeld en de vakantiedagen is, conform het BBV, niet in de balans opgenomen. Deze verplichting bedraagt per 31 december 2015:

Vakantiegeld	87.145
Vakantiedagen	37.408
Totaal	124.553

- Huurovereenkomst kantoorpand: betreft een financiële huurverplichting van € 88.000 per jaar en deze wordt jaarlijks verhoogd op basis van het CPI van het CBS. Deze verplichting loopt van 1 november 2010 tot en met 31 oktober 2020.
- Huurovereenkomst afdrukapparatuur: betreft een financiële huurverplichting van € 11.580 per jaar. Deze verplichting loopt van 26 oktober 2015 tot en met 25 oktober 2018.
- Leaseovereenkomst koffie automaten: betreft een financiële leaseverplichting van € 1.400 per jaar. Deze verplichting loopt van 1 juni 2014 tot en met 31 mei 2018.

8.3 Toelichting op de exploitatierekening 2015

BATEN	Begroting t/m 31 dec 2015 (gewijzigd)		Realisatie t/m 31 dec 2015		Realisatie t/m 31 dec 2014	
	€	aant.	€	aant.	€	aant.
E.1 Vaste bijdrage opdrachtgevers:						
Totaal	129.000		128.585		129.239	
E.2 Exploitatie bijdrage opdrachtgevers:						
Totaal	329.000		408.515		-	
E.3 Opbrengsten schuldhulpverlening:						
<u>Basispakket</u>						
Intake, diagnose en probleemanalyse	221.000	657	223.440	665	208.314	639
Adviesgesprekken	22.000	128	27.384	163	20.864	128
Lening aanvraag	73.000	432	70.392	419	71.394	438
Budgetbeheer zwaar	1.475.000	1.463	1.410.192	1.399	1.637.375	1.673
Budgetbeheer middel	34.000	67	31.248	62	53.057	109
Budgetbeheer licht	12.000	37	13.272	40	17.930	55
Financieel beheer	12.000	47	8.820	35	7.963	33
Budgetcoaching	126.000	250	141.120	280	118.827	243
Schuldregeling	570.000	485	544.488	463	493.344	432
Schuldbemiddeling	55.000	110	73.080	145	59.658	122
Wsnp-verklaring	85.000	252	70.560	210	58.354	179
	2.685.000		2.613.996		2.747.080	
Directe kosten basispakket	-21.000		-26.192		-28.397	
Totaal	2.664.000		2.587.804		2.718.683	
<u>Pluspakket</u>						
Lening aanvraag met borg	10.000	58	11.088	66	7.335	45
Cursussen en trainingen	60.000		65.700		79.500	
Totaal	70.000		76.788		86.835	
Totaal opbrengsten schuldhulpverlening	2.734.000		2.664.592		2.805.518	
E.4 Opbrengsten beschermingsbewind:						
Intake dossiers	22.000	49	9.282	21	54.007	135
Actuele dossiers	548.000	560	538.149	498	373.063	461
Extra / bijzondere werkzaamheden	14.000		13.239		22.092	
Totaal	584.000		560.670		449.162	
E.5 Overige opbrengsten:						
Bijdrage schuldbemiddeling	32.000		31.500		30.782	
Bijdrage financieel beheer	7.000		6.774		5.958	
Bijdrage shv als sec. arbeidsvoorwaarde	4.000		3.675		9.784	
Administratieve bijdrage budgetbeheer	31.000		28.054		31.684	
Bijdrage betaald budgetbeheer	48.000	145	48.944	148	52.057	142
Overige	18.000		14.000		18.205	
Totaal	140.000		132.947		148.470	
E.6 Rente opbrengsten:						
Kredietvergoedingen	72.000		79.601		70.858	
Vertragsrente	6.000		9.210		7.979	
Rente rekening-courant en deposito	15.000		12.512		19.344	
Totaal	93.000		101.323		98.181	

LASTEN	Begroting t/m 31 dec 2015 (gewijzigd)	Realisatie t/m 31 dec 2015	Realisatie t/m 31 dec 2014
	€	€	€
E.7 Personeelskosten:			
Loonsomkosten ambtelijk personeel	2.770.000	2.735.337	2.820.657
Overige personeelskosten:			
Uitzend- en detacheringskosten	81.000	87.935	43.285
Vervangingskosten ziekteverzuim	128.000	163.547	30.177
Scholingskosten	35.000	25.136	24.979
Reis- en verblijfkosten	10.000	8.575	9.524
Diverse personeelskosten	42.000	47.487	40.241
Totaal	296.000	332.680	148.206
Totaal personeelskosten	3.066.000	3.068.017	2.968.863
E.8 Afschrijvingskosten:			
Verbouwing kantoor	59.000	58.873	57.780
Kantoorinventaris	17.000	17.724	20.881
Automatisering	31.000	29.365	34.471
Vervoermiddel	-	-	935
Totaal	107.000	105.962	114.067
E.9 Huisvestingskosten:			
Onderhoud gebouw en inventaris	6.000	4.925	9.344
Verlichting, verwarming en water	21.000	17.218	20.471
Huur kantoor en spreekuurlocaties	91.000	89.667	89.802
Verzekeringen en belastingen	8.000	7.123	6.794
Afval- en papierverwerking	3.000	2.674	2.418
Beveiligingskosten	4.000	4.532	2.283
Schoonmaakkosten	16.000	15.850	18.347
Totaal	149.000	141.989	149.459

LASTEN	Begroting t/m 31 dec 2015 (gewijzigd)	Realisatie t/m 31 dec 2015	Realisatie t/m 31 dec 2014
	€	€	€
E.10 Organisatiekosten:			
Kantoorbenodigdheden	6.000	6.783	7.920
Drukwerk	8.000	3.509	7.133
Telefoon- en internetkosten	39.000	35.390	36.390
Porti- en postverwerkingkosten	45.000	44.744	51.978
Informatiekosten BKR	3.000	3.945	2.825
Contributies en abonnementen	18.000	17.870	19.439
Promotiekosten	2.000	2.799	2.993
Accountantskosten	24.000	21.010	22.000
Advieskosten	7.000	1.881	7.117
Kosten automatisering, printers en copiers	168.000	174.597	163.954
Deurwaarderskosten	1.000	599	271
Kosten beschermingsbewind	12.000	16.200	10.932
Kosten preventie en voorlichting	1.000	356	711
Kosten bankpassen	5.000	6.973	5.423
Kosten bezwaarschriftencommissie	2.000	-	2.176
Kosten kwaliteitszorg	1.000	445	823
Vergaderkosten	2.000	2.339	1.973
Autokosten	2.000	1.196	847
Onvoorzien	4.000	4.000	2.565
Totaal	350.000	344.636	347.470
E.11 Rentekosten:			
Rente en kosten banken	35.000	32.571	36.144
Rente beschermingsbewind	7.000	7.190	6.986
Totaal	42.000	39.761	43.130
E.12 Algemene kosten:			
Kosten voorlichting en innovatie (V&I)	129.000	129.144	131.865
Diverse algemene kosten	5.000	3.381	2.329
Totaal	134.000	132.525	134.194
E.13 Kosten voorzieningen:			
Dubieuze leningdebiteuren	3.000	5.172	-3.318
Dubieuze debiteuren beschermingsbewind	12.000	19.429	26.217
Totaal	15.000	24.601	22.899
E.14 BTW kosten:			
Totaal	146.000	139.141	106.504

9

Vaststellen jaarstukken 2015

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen, in vergadering bijeen op 2016 besluit tot het vaststellen van de jaarstukken 2015.

De voorzitter,

De secretaris,

10

Overige gegevens

10.1 Exploitatiesaldooverwerking en saldooverdeling

Volgens de Gemeenschappelijke Regeling wordt het resterend exploitatiesaldo gedeeld door de deelnemende gemeenten. Op basis van artikel 38 lid 2 en 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de bijdrage van de deelnemende gemeenten als volgt berekend:

- voor $\frac{1}{4}$ naar verhouding van het aantal inwoners op 1 januari van het desbetreffende dienstjaar;
- voor $\frac{3}{4}$ naar verhouding van het totaalbedrag van de voor de inwoners van elke deelnemende gemeente in het desbetreffende dienstjaar verleende diensten.

Het exploitatiesaldo over het jaar 2015 bedraagt nihil. Er zijn geen mutaties in de reserves geweest.

10.2 BTW compensatie

De VKB is grotendeels niet BTW-plichtig. Dit houdt in dat een aanzienlijk deel van de BTW op inkopen niet kan worden teruggevorderd en derhalve onderdeel is van de kosten van inkopen en investeringen. De investeringen worden echter exclusief BTW geactiveerd, de BTW op inkopen is opgenomen in de resultaatpost 'BTW kosten'. De grondslag voor deze verwerkingwijze ligt in het gegeven dat de BTW grotendeels kan worden gecompenseerd door de deelnemende gemeenten (fiscaal technisch heet dit de 'doorschuifregeling').

De VKB doet jaarlijks opgave van de te compenseren BTW aan de deelnemende gemeenten. De gemeenten kunnen dan op hun beurt deze BTW voor compensatie in aanmerking brengen (zolang ze ten minste hun maximale compensatie nog niet hebben bereikt).

De BTW compensatie 2015 wordt weergegeven in de volgende tabel.

Opdrachtgever	Inwoners per 01-01-2015	Werkelijke afname 2015	BTW com- pensatie 2015
	aantal	€	€
Appingedam	12.011	238.518	12.158
Bellingwedde	9.154	100.464	6.063
Delfzijl	25.409	541.380	27.169
Eemsum	15.770	222.600	12.395
Loppersum	10.140	138.222	7.777
Oldambt	38.420	738.506	37.927
Pekela	12.678	214.052	11.347
Veendam	27.695	455.342	24.306
Totaal	151.277	2.649.084	139.141

De BTW compensatie 2015 is verdeeld volgens de verdeelsleutel conform de Gemeenschappelijke Regeling; 25% op basis van het aantal inwoners en 75% op basis van de werkelijke productafname.

10.3 Overzicht gemeentelijke bijdragen 2015

Opdrachtgever	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	BEGROOT 2015					REALISATIE 2015					VERSCHIL	
	Product afname	Vaste bijdrage	Exploitatie bijdrage	BTW compens.	Totaal [A t/m D]	Product afname	Vaste bijdrage	Exploitatie bijdrage	BTW compens.	Totaal [F t/m I]	Bedrag [E - J]	Procent [K : E]
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	
Appingedam	242.000	10.000	29.000	-13.000	268.000	238.518	10.209	35.695	-12.158	272.264	4.264	2%
Bellingwedde	106.000	8.000	15.000	-6.000	123.000	100.464	7.781	17.799	-6.062	119.982	3.018	2%
Delfzijl	543.000	22.000	63.000	-28.000	600.000	541.380	21.598	79.769	-27.169	615.578	15.578	3%
Eemsum	240.000	13.000	30.000	-14.000	269.000	222.600	13.405	36.392	-12.395	260.002	8.999	3%
Loppersum	135.000	9.000	18.000	-8.000	154.000	138.222	8.619	22.832	-7.777	161.896	7.896	5%
Oldambt	752.000	32.000	88.000	-39.000	833.000	738.506	32.657	111.351	-37.927	844.587	11.587	1%
Pekela	245.000	11.000	29.000	-13.000	272.000	214.052	10.776	33.316	-11.347	246.797	25.203	9%
Veendam	454.000	24.000	56.000	-25.000	509.000	455.342	23.541	71.361	-24.306	525.938	16.938	3%
Totaal	2.717.000	129.000	328.000	-146.000	3.028.000	2.649.084	128.585	408.515	-139.141	3.047.043	19.043	1%

Toelichting kolommen

- A = begrote productafname basis- en pluspakket
- B = begrote vaste bijdrage (V & I)
- C = begrote exploitatie bijdrage
- D = begrote BTW compensatie
- E = totaal kolom A + B + C + D
- F = werkelijke/geprognoseerde productafname basis- en pluspakket
- G = werkelijke/geprognoseerde vaste bijdrage (V & I)
- H = werkelijke/geprognoseerde exploitatie bijdrage
- I = werkelijke/geprognoseerde BTW compensatie
- J = totaal kolom F + G + H + I
- K = werkelijke/geprognoseerde afwijking t.o.v. de begroting (kolom E - J); de rode bedragen betreffen een overschrijding van de begroting
- L = werkelijke/geprognoseerde procentuele afwijking t.o.v. de begroting (kolom K : E x 100); de rode percentages betreffen een overschrijding van de begroting

10.4 WNT-verantwoording 2015 Volkskredietbank Noord-Oost Groningen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen van toepassing zijnde regelgeving: Het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2015 voor de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen is € 178.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van het Algemeen Bestuur bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	A. Kleve
Functie	directeur
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	ja
Individueel WNT-maximum	178.000
Bezoldiging	
Beloning	78.437
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	10.945
<i>Subtotaal</i>	<i>89.382</i>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	89.382
Motivering indien overschrijding	n.v.t.
Gegevens 2014	
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2014 (in fte)	1,0
Bezoldiging 2014	
Beloning	78.388
Belastbare onkostenvergoedingen	270
Beloningen betaalbaar op termijn	12.102
Totaal bezoldiging 2014	90.760
Individueel WNT-maximum 2014	230.474

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	B. Boon	S. Herkströter	B. Wierenga	W. 't Mannetje	M. Joostens	B. Schollema	A. Usmany	H. Hemmes
Functie	voorzitter	lid	lid	lid	lid	lid	lid	lid
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	26.700	17.800	17.800	17.800	17.800	17.800	17.800	17.800
Bezoldiging								
Beloning	-	-	-	-	-	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	onbezoldigd	onbezoldigd	onbezoldigd	onbezoldigd	onbezoldigd	onbezoldigd	onbezoldigd	onbezoldigd
Motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2014								
Duur dienstverband in 2014	10/09 - 31/12	10/09 - 31/12	10/09 - 31/12	10/09 - 31/12	10/09 - 31/12	10/09 - 31/12	10/09 - 31/12	10/09 - 31/12
Bezoldiging 2014								
Beloning	-	-	-	-	-	-	-	-
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2014	onbezoldigd	onbezoldigd	onbezoldigd	onbezoldigd	onbezoldigd	onbezoldigd	onbezoldigd	onbezoldigd
Individueel WNT-maximum 2014	5.762	3.841	3.841	3.841	3.841	3.841	3.841	3.841

Bezoldigingsmaxima 2015: algemene WNT-maximum:

bedragen x € 1	Algemeen	Topfunctionaris zonder dienstbetrekking	Toezi chthoudende topfunctionaris - voorzitter	Toezi chthoudende topfunctionaris - lid
			(15%)	(10%)
WNT-maximum	178.000	230.474	26.700	17.800

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Deze categorie was niet van toepassing voor de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2015 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2015 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Volkskredietbank Noord-Oost Groningen
Postbus 130
9900 AC APPINGEDAM

Datum
26 februari 2016

Behandeld door
drs. M. Bruinsma RA

Kenmerk
8078/MB/CE/FB

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen

Verklaring over de jaarrekening 2015

Wij hebben de jaarrekening 2015 van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen te Appingedam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen op 31 december 2015 en van het resultaat en de kasstromen over 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector;
- voldoen de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2015;
- (2) de exploitatierekening over 2015; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

AKSOS Assurance B.V. Van Elmpstraat 16-14, 9723 ZL Groningen / Postbus 1121, 9701 BC Groningen / info@aksos.nl.
Geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 02063310. Op al onze diensten zijn de algemene leveringsvoorwaarden van toepassing. AKSOS heeft vestigingen in Groningen, Leeuwarden en Zwolle

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 39.966. De materialiteit is gebaseerd op 1% van de lasten. De materialiteit voor de financiële rechtmatigheid is tevens bepaald op € 39.966, deze materialiteit is ook gebaseerd op 1% van de lasten, zoals voorgeschreven in artikel 2 van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het Dagelijks Bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

1. De verantwoording van dubieuze lening vorderingen

Wij hebben de verantwoording van de voorziening dubieuze lening debiteuren gecontroleerd aan de hand van de looptijd, duur en omvang van de uitstaande vordering. Daarbij is post voor post geanalyseerd in hoeverre het aannemelijk is dat de uitstaande vordering geïncasseerd gaat worden.

2. De opgenomen beheerrekeningen

Wij hebben de juist- en volledigheid van de opgenomen beheerrekeningen gecontroleerd aan de hand van administratie Allegro. Hierbij is vastgesteld dat de gegevens juist, tijdig en volledig zijn vastgelegd op persoonsniveau en corresponderen met de financiële administratie.

3. De volledigheid van de opbrengsten

Wij hebben met behulp van Allegro vastgesteld dat de dienstverleningen van de verschillende producten is geleverd. Aan de hand van de begroting is tevens vastgesteld dat het gehanteerde tarief voor het product juist is toegepast.

4. Begrotingsrechtmatigheid

Wij hebben vastgesteld dat uitgaven voldoen aan de begrotingsrechtmatigheid. Ook is vastgesteld dat de gedane uitgaven ten behoeve van de doelgroep en binnen het door het Algemeen Bestuur vastgestelde beleid zijn gedaan.

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Beleidsregels toepassing WNT 2015, alsmede het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het Dagelijks Bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het Dagelijks Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het Dagelijks Bestuur het voornemen heeft om de gemeenschappelijke regeling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Verklaring betreffende het jaarverslag en de overige gegevens

Wij vermelden op basis van de wettelijke verplichtingen in artikel 213 lid 3d van de Gemeentewet (betreffende onze verantwoordelijkheid om te rapporteren over het jaarverslag en de overige gegevens):

- dat wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig artikel 213 lid 3d van de Gemeentewet is opgesteld, en of de door de Gemeentewet vereiste overige gegevens zijn toegevoegd;
- dat het jaarverslag voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Benoeming

Wij zijn vanaf de controle van het boekjaar 2009 verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening.

Groningen, 26 februari 2016

AKSOS Assurance B.V.
namens deze

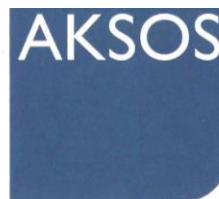
w.g. drs. M. Bruinsma RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle van de jaarrekening en de financiële rechtmatigheid met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een gemeenschappelijke regeling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen, en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het Algemeen Bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze afhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het Algemeen Bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

12

Statistische gegevens

De ontwikkeling van de verschillende activiteiten door de jaren heen blijkt uit onderstaand overzicht:

Activiteiten	2011	2012	2013	2014	2015
<u>Basispakket</u>					
Intake, diagnose en probleemanalyse	743	826	656	639	665
Adviesgesprekken en crisisinterventie	131	121	75	128	163
Lening aanvraag	533	406	439	438	419
Budgetbeheer zwaar	2.355	2.098	1.871	1.559	1.399
Budgetbeheer middel	52	114	139	93	62
Budgetbeheer licht	-	33	59	55	40
Financieel beheer	22	21	28	34	35
Budgetcoaching	91	291	49	243	280
Schuldregeling	389	429	424	432	463
Schuldbemiddeling	84	83	118	122	145
Wsnp-verklaring	249	179	232	179	210
<u>Pluspakket</u>					
Lening aanvraag met borg	21	27	42	45	66
<u>Preventie:</u>					
Cursus 'Kostdat?!?!'	19	27	13	8	5
Workshop 'Geld speelt een rol'	36	35	37	37	27
<u>Beschermingsbewind</u>					
Intake	72	69	73	135	21
Lopende dossiers	224	319	398	461	498
<u>Betaald budgetbeheer</u>	-	182	174	142	148
<u>Recidive budgetbeheer</u>	7,7%	7,2%	7,9%	6,3%	6,0%
<u>Leningen u/g</u>					
Aantal uitbetalingen per jaar	146	135	174	180	237
Aantal leningen per 31 december	449	406	427	456	543
Aantal dubieus per 31 december	74	78	87	77	72

Vervolg statistische gegevens

	2011	2012	2013	2014	2015
	€	€	€	€	€
Leningen u/g:					
Stand per 31 december	667.094	573.453	615.904	675.700	817.544
Achterstand per 31 december	156.628	155.569	159.258	156.261	131.848
Totaal per 31 december	823.722	729.022	775.162	831.961	949.392
Voorziening per 31 december	-75.000	-60.000	-65.800	-58.200	-57.500
Per saldo per 31 december	748.722	669.022	709.362	773.761	891.892
Uitbetaald per jaar	294.606	250.517	355.143	374.762	607.037
Gemiddelde uitbetaling	2.018	1.856	2.041	2.082	2.561
Aantal uitbetalingen per jaar	146	135	174	180	237
Aantal leningen per 31 december	449	406	427	456	543
Aantal dubieus per 31 december	74	78	87	77	72
Exploitatierekening:					
Baten					
E.1 Vaste bijdrage opdrachtgevers	131.859	130.961	129.968	129.239	128.585
E.2 Exploitatie bijdrage opdrachtgevers	-	-	-	-	408.515
E.3 Opbrengst schuldhelpverlening	2.985.070	3.112.161	2.802.737	2.805.518	2.664.592
E.4 Opbrengst beschermingsbewind	214.969	299.128	376.444	449.162	560.670
E.5 Overige opbrengsten	578.872	139.941	148.116	148.470	132.947
E.6 Rente opbrengsten	132.618	112.243	100.277	98.181	101.323
Totaal baten	4.043.388	3.794.434	3.557.542	3.630.570	3.996.632
Lasten					
E.7 Personeelskosten	3.040.645	3.154.546	3.121.636	2.968.863	3.068.017
E.8 Afschrijvingskosten	80.804	125.967	122.053	114.067	105.962
E.9 Huisvestingskosten	184.981	154.127	151.496	149.459	141.989
E.10 Organisatiekosten	293.842	288.454	366.517	347.470	344.636
E.11 Rentekosten	43.928	43.032	44.968	43.130	39.761
E.12 Algemene kosten	187.854	191.374	73.065	134.194	132.525
E.13 Kosten voorzieningen	-842	344	15.797	22.899	24.601
E.14 BTW kosten	341.769	180.798	159.848	106.504	139.141
Totaal lasten	4.172.981	4.138.642	4.055.380	3.886.586	3.996.632
Exploitatiesaldo voor bestemming	-129.593	-344.208	-497.838	-256.016	-